

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Основи іранського фольклору»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – перська

Освітня програма: Перська мова і література та переклад, друга східна
мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	6
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / перська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Культурна спадщина предків іранців та іраномовних народів, міфи Стародавнього Ірану, головні міфологічні та казкові персонажі; уміння аналізувати семантичний, лінгвістичний та порівняльно-історичний аспект виникнення міфологічних та казкових персонажів, сюжетні лінії міфів, легенд та казок Ірану для визначення спільних та споріднених елементів в українському фольклорі.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Ознайомлення студентів із культурною спадщиною предків іранців та іраномовних народів, міфологією Стародавнього Ірану, головними міфологічними та казковими персонажами, символікою чисел та знаків, народними казками, традиційними оповіданнями (дастанами), зразками гумористичних оповідань, прислів'ями та приказками, афоризмами, крилатими виразами, звичаями та традиціями, спорідненими елементами іранського та українського фольклору.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> – визначення основних понять фольклору; – форму та зміст фольклору; – особливості іранського фольклору, його споріднені елементи з українським фольклором; – особливості фольклору іраномовних народів; – взаємозв'язок між міфами та іранським фольклором; – періодизацію розвитку іранського фольклору; – головні жанри іранського фольклору; – звичаї, традиції та свята іранців та іраномовних народів. вміти: <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати норми перської літературної мови у практичній діяльності; – ефективно працювати з інформацією: добирати літературу з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; – організовувати процес свого навчання й самоосвіти; – співпрацювати з колегами, представниками іранської культури та релігії; – застосовувати знання з іранського фольклору у професійній діяльності; – здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів іранського фольклору; – аналізувати й інтерпретувати твори іранського та українського фольклору, знаходити їх спільні елементи; – демонструвати та застосовувати літературознавчі знання для розв'язання професійних завдань у галузі літератури та в інших сферах професійної реалізації; – користуватися сучасними загальними та галузевими (двомовними та тлумачними) традиційними та електронними словниками; – укладати власні глосарії важких для запам'ятовування та перекладу лексичних одиниць і граматичних конструкцій.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримую від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслявання інформації українською, перською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

	<ul style="list-style-type: none"> – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; – ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно; – ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних цілях; – ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні; – ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ; – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію; – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту; – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів; – ФК 13. <i>Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.</i>
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 10 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Вступ до іранського фольклору. Предмет, зміст та завдання. Культурна спадщина предків іранців. Тема 2. Іранські міфи та легенди. Героїчний епос. Тема 3. Прислів'я та приказки. Гумористичні оповідання. Тема 4. . Перські традиційні оповідання (дастани). Перські народні казки. Спільні елементи з українськими народними казками. Тема 5. Іранські народні пісні. Звичаї, традиції та свята.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування курсів «Перська мова», «Практична граматики перської мови», «Практична фонетика перської мови», «Сучасна українська літературна мова», «Практичний курс перекладу (перська і українська мови)», «Практична граматики перської мови», «Вступ до іранської філології», «Основи загального мовознавства». Знання теоретичних основ курсів «Історія перської літератури», «Історія перської мови», «Історія східних цивілізацій», «Історія Ірану», «Культурологія», «Лексикологія перської мови» на I та II курсах навчання.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <p>Маленька, Т. Ф. (2012). <i>Жанри, жанрові форми і стилі перської класичної поезії X–XV ст.</i> Літературознавчі студії. Зб. наук. праць, 39 (2). Київ: ВПЦ «Київський університет».</p> <p>Маленька, Т. Ф., Руссова, С. М. (1999). <i>Джерело перлин. Поетика східних літератур:</i> Навч. Посібник. Київ: УАННП «Фенікс».</p> <p><i>Найдавніша література Шумеру, Вавилону, Палестини. Бібліотека світової літератури.</i> (2016). Харків: Фоліо.</p> <p>Руссова, С. М. <i>Джерело перлин:</i> Хрестоматія. Київ: УАННП «Фенікс».</p> <p>Слинкин, М. М. (1999). <i>Очерк истории персидской литературы.</i> Симферополь: ТЭИ.</p> <p>Talatoft, K. (2015). <i>Persian Literature and Culture.</i> Oxon: Routledge.</p> <p>راغب محمد. <i>آشنایی با ادبیات: سطح میانه.</i> ۸۳ دوره زبان افزایشی زبان و ادبیات فارسی. تهران بنیاد سعدی.</p> <p>سلیمی، منوچهر (1372). <i>قصه های عامیانه مردم ایران.</i> جلد 1. تهران: بخش از انتشارات گوتنبرگ.</p> <p>صوفی لیلیا. (۱۳۷۸). <i>زندگینامه شاعران ایران.</i> تهران: جاجرمی.</p> <p>فارسی: <i>آشنایی با ادبیات: سطح میانه.</i> ۸۲ دوره زبان افزایشی زبان و ادبیات فارسی. تهران بنیاد سعدی.</p> <p>Додаткова:</p> <p>Бочарнікова, А. М. (2013). <i>Перська поезія: тексти, коментарі, переклади:</i> навч. посібник. Київ: Гордон.</p> <p>Бочарнікова, А. М. (2014). <i>Лексична структура тексту як ключ до його інтерпретації (на матеріалі авестійського гату № 46). Мовні і концептуальні картини світу:</i> Збірник наукових праць, 47, 153-163.</p> <p>Бочарнікова, А. М. (2015). <i>Концентрична структура тексту авестійського гімну Y 46: Міф чи реальність?. Мовні і концептуальні картини світу:</i> Збірник наукових праць, 55 (2), 30-36.</p> <p>Бочарнікова, А. М. (2016). <i>Фонетические особенности авестийского гимна Y 46. Science and education a new dimension. Philology, IV (18), 11-16.</i> Budapest.</p> <p>Бочарнікова, А. М. (2018). <i>Східноіранські та західноіранські риси авестійської мови. Мовні і концептуальні картини світу:</i> Збірник наукових праць, 62 (2), 59-65.</p> <p>Бочарнікова, А. М., Бакері, Б. (2011). <i>Антологія української поезії (перською мовою).</i> Тегеран: Салес.</p>

	<p>Конончук, О. М. (2004). Інтертекстуальні аспекти в перській новелі 40-х років ХХ ст. <i>Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. Праць</i>, 17, 68-74. Київ: Твім інтер, 2004.</p> <p>Конончук, О. М. (2005). Мохаммад Алі Джамаль-заде як основоположник жанру сучасної новели в новітній перській літературі. <i>Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. праць</i>, 21 (2), 482-492. – Київ: Акцент.</p> <p>Конончук, О. М. (2005). Художня своєрідність перської новели 70-х років ХХ ст. <i>Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. праць</i>, 22 (2), 360-365. Київ: Акцент.</p> <p>Конончук, О. М. (2006). До питання появи сучасної новели в перській літературі. Вісн. КНУ імені Тараса Шевченка. <i>Східні мови та літератури</i>, 11, 41-44. Київ.</p> <p>Конончук, О. М. (2006). <i>Стильова парадигма перської новелістики 20-х – 40-х років ХХ ст.</i>: Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. кандид. філол. наук. Київ.</p> <p>Левчин, І. Д. (2013). Розвиток нової поезії «ше'ре ноу» в Ірані після Ісламської революції. <i>Літературознавчі студії: зб. наук. праць</i>, 37 (1), 462-467. Київ: ВПЦ «Київський університет».</p> <p>Маленька, Т. Ф. (2007). <i>Поезія Гафіза Шірази в Європі та Україні (перською мовою)</i>. Teheran: Sohan-e eshk.</p> <p>Маленька, Т. Ф. (2010). <i>Стильова поліфонія перської поезії. Орієнтальні студії в Україні</i>. Збірник наукових статей. Київ: Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАНУ.</p> <p>Маленька, Т. Ф. (2010). <i>Філософія Ібн Сіні та її вплив на перську середньовічну поезію</i>. Східний світ. Київ : Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАНУ.</p> <p>Додаткові ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Encyclopædia Iranica: https://www.iranicaonline.org/ - Fars News: https://www.farsnews.ir/ - IRIB New Agency: https://www.iribnews.ir/ - IRIB: https://www.iribnews.ir/ - Persian pronunciation dictionary: https://forvo.com/languages/fa/ - Бібліотека ІPI Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbu.gov.ua/node/422 - Бібліотека Тегеранського університету: https://library.ut.ac.ir/fa - Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info - Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел з перської мови, іраністики, мовознавства тощо: https://www.twirpx.com/ - Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kp9 - Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ - Інформаційна агенція ІPI (IRNA): https://www.irna.ir/ - Іранській сервер обміну відео: https://www.aparat.com/ - Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ - Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua - Офіційний сайт Посольства ІPI в Україні: https://www.iranembassy.com.ua/ - Перська мова: історія виникнення та розвитку: https://youtu.be/C1KB7dS0998 - Фейсбук-сторінка секції перської мови КНЛУ: https://cutt.ly/wLWIMOX - Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p - Фонд «Сааді»: популяризація перської мови, культури і літератури за межами Ірану: https://saadifoundation.ir/fa
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Копчак Ольга Ігорівна викладач кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	http://eastphil.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

Копчак О. І.